

36 a

PATVIRTINTA
Vilniaus lietuvių namų direktoriaus
2017 m. birželio 9 d. įsakymo Nr. V1-99 (1.3)

VILNIAUS LIETUVIŲ NAMŲ KRIZIŲ VALDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus lietuvių namų (toliau – gimnazija) krizių valdymo tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos aprašas) paskirtis – reglamentuoti krizių valdymą, gimnazijos krizių valdymo komandos veiklas, bendradarbiavimą krizių valdymo metu.

2. Krizių valdymo tikslai:

2.1. užtikrinti, kad krizės įveikimo metu ugdymo procesas gimnazijoje vyktų įprasta tvarka arba kuo greičiau prie jos grįžtų;

2.2. užtikrinti krizės paveiktiems bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.

3. Krizių valdymo ugdymo įstaigoje koordinatoriai, organizatoriai ir vykdytojai yra gimnazijos administracija ir vaiko gerovės komisijos nariai.

4. Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **krizinė situacija** – situacija, kurią lydi didelis nerimas, įtampa, grėsmė, nesaugumas, pavojus, pasimetimas ir kt;

4.2. **krizė gimnazijoje** – netikėtas ir/ar pavojingas įvykis, sutrikdantis įprastą bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiantis visą ar didesnę gimnazijos bendruomenės dalį. Krizinių situacijų pavyzdžiai: mokinio ar bendruomenės nario savižudybė, kita komplikauta netektis: bendruomenės nario mirtis dėl nelaimingo atsitikimo ar ligos, nelaimingas atsitikimas, susijęs su mirties grėsme mokykloje, susišaudymas mokykloje, gaisras mokykloje, įkaitų paėmimas, bendruomenės nario dingimas ir kt;

4.3. **krizės valdymas gimnazijoje** – veiksmai, kuriuos atlieka gimnazijos administracija ir VGK, siekdami įveikti krizės sukeltas problemas ir teikti bendruomenei veiksmingą pagalbą. Krizių valdymas apima pagalbos organizavimą, gimnazijos bendruomenės (įskaitant tėvus) bei kitų institucijų informavimą, bendravimą su žiniasklaida, pasirūpinimą gimnazijos bendruomenės narių saugumu ir pan.;

4.4. **krizių valdymo gimnazijos komanda (gimnazijos komanda)** – gimnazijoje nuolat veikianti krizių valdymą vykdanči komanda, kurią sudaro administracijos, švietimo pagalbos specialistų, mokytojų atstovai, turintys krizės valdymui būtinų gebėjimų;

4.5. **krizės valdymo koordinatorius** – specialistas, paskirtas gimnazijos direktoriaus, kuris koordinuoja krizės valdymą gimnazijoje. Gimnazijos koordinatoriumi gali būti skiriamas asmuo, turintis tinkamą kvalifikaciją krizinei situacijai vertinti, įvertinti ir koordinuoti;

4.6. **savižudybės grėsmė** – situacija, kai yra identifikuojamas asmuo, turintis ketinimų nusižudyti;

4.7. **savižudybės krizės prevencija** – veiksmai, kuriuos atlieka gimnazijos administracija, psichologas ir/ar socialinis pedagogas, pasitelkdamas kitus narius ir kitų institucijų specialistus siekiant suteikti reikiamą pagalbą ir užkirsti kelią asmens savižudybei.

II SKYRIUS KRIZIŲ VALDYMAS

5. Krizių valdymas gimnazijoje:

5.1. krizių valdymą gimnazijoje vykdo nuolat veikianti Krizių valdymo gimnazijoje komanda (toliau – gimnazijos komanda). Gimnazijos komandą (5–7 narių) sudaro: Socializacijos skyriaus vedėjas, pedagogai ir/ar pagalbos mokiniui specialistai (socialinis pedagogas, psichologas), vaikų slaugytojas, turintys krizės valdymui būtinų gebėjimų, tai yra komunikacijos, bendradarbiavimo, komandinio darbo, konfliktų sprendimo įgūdžių. Gimnazijos komandos sudėtį nustato įstaigos vadovas;

5.2. krizės komandos paskirtis krizės metu – įvykus krizei gimnazijoje atkurti įprastą gimnazijos bendruomenės veiklą, užtikrinti krizės paveiktiems gimnazijos bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą ir informuoti apie įvykį;

5.3. gimnazijos krizių valdymo komanda koordinuoja periodinį (kasmetinį) visų bendruomenės narių (pedagogų, kitų gimnazijos darbuotojų, mokinių ir jų tėvų(globėjų, rūpintojų) krizių valdymo žinių atnaujinimą;

5.4. gimnazijos komandos koordinatorius yra Socializacijos skyriaus vedėjas;

5.5. gimnazijos komanda įvykus krizei nusistato komandos darbo tvarką, pasiskirsto funkcijomis, parengia krizės valdymo gimnazijoje planą ir kt;

5.6. gimnazijos komandos pirminės funkcijos krizės metu:

5.6.1. nedelsiant įvertinti krizės aplinkybes ir informuoti gimnazijos direktorių, kuris informuoja gimnazijos steigėją;

5.6.2. parengti krizės valdymo gimnazijoje planą, kuriame gali būti numatyti šie veiksmai:

5.6.2.1. kreiptis pagalbos į teritorinės policijos įstaigą, medicinos įstaigas, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrių ir kitas institucijas;

5.6.2.2. parengti informaciją apie krizę gimnazijoje bendruomenei ir/ar žiniasklaidai, kuri turi būti derinama su gimnazijos direktoriumi;

5.6.2.3. nustatyti gimnazijos bendruomenės grupes ar asmenis, kuriems reikalinga psichologinė, socialinė pedagoginė, socialinė ar kita pagalba, ir ją organizuoti;

5.6.2.4. konsultuoti ugdymo įstaigos bendruomenės narius individualiai ar grupėmis;

5.6.2.5. konsultuoti pedagogus, kaip informuoti apie krizę mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus);

5.6.2.6. rengti pokalbius su mokiniais;

5.6.2.7 atlikti kitus reikiamus veiksmus;

5.7. gimnazijos komanda pateikia krizės valdymo eigos lapą (1 priedas) ne vėliau kaip per 2 valandas nuo krizės identifikavimo gimnazijos administracijai;

5.8. gimnazijos administracija arba gimnazijos komanda informuoja bendruomenę apie įvykį (pvz., visuotinis bendruomenės narių susirinkimas, elektroninis dienynas, SMS žinutės, elektroninis paštas, skambučiai tėvams ir pan.):

5.8.1. rengiant pranešimus gimnazijos bendruomenei pateikiami tik patvirtinti faktai ir informuojama apie priimtus sprendimus prevencijai ir intervencijai;

5.8.2. pranešimai, interviu ir komentarai apie krizinę situaciją gimnazijoje teikiami žiniasklaidai tik suderinus su gimnazijos steigėju;

5.9. gimnazijos komanda nuolat stebi, renka informaciją, vertina krizės valdymo procesą, prireikus koreguoja krizės valdymo gimnazijoje veiksmų planą;

5.10. gimnazijos komanda, įgyvendinusi krizės valdymo gimnazijoje numatytus veiksmus, įvertina krizės valdymo gimnazijoje veiksmų sėkmingumą ir priima reikiamus sprendimus:

5.10.1. aptaria krizės įveiką;

5.10.2. sustabdo krizės valdymo gimnazijoje aktyvius veiksmus;

5.10.4. baigus aktyvius veiksmus, 1-2 mėnesius tęsia rizikos grupės asmenų stebėjimą ir vertina situaciją bendruomenėje;

5.10.5. krizės paveikti aukos (-ų) artimieji informuojami apie psichologinės pagalbos galimybes, motyvuojami ir nukreipiami tolimesnei pagalbai;

5.10.6. pasibaigus aktyviam pagalbos teikimui, gimnazijos komanda pildo krizės valdymo gimnazijoje ataskaitą (2 priedas) ir numato krizių prevencijos renginių organizavimą gimnazijos bendruomenei.

II SKYRIUS

SAVIŽUDYBĖS KRIZĖS PREVENCIJA

6. Bet kuris gimnazijos darbuotojas, sužinojęs apie mokinio ar kito bendruomenės nario ketinimą nusižudyti ar mintis apie savižudybę, turi informuoti gimnazijos psichologą arba jo nesant gimnazijos socialinį pedagogą ar administracijos darbuotoją;

7. Gimnazijos krizės komanda įvertina situaciją ir organizuoja tolesnę pagalbą, veiksmus suderindama su gimnazijos administracija. Kai mokinys ketina nusižudyti, nedelsiant informuojami jo tėvai (globėjai, rūpintojai) ir tolesnis pagalbos teikimas derinamas su jais, o prireikus su Savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriumi vaiko saugumui užtikrinti. Apie

pagalbos teikimą kiekvienu savižudybės grėsmės atveju yra pildomas krizės valdymo eigos lapą (1 priedas).

8. Tęstinę pagalbą esant savižudybės krizei teikia psichikos sveikatos specialistai.

9. Apie kitų gimnazijos bendruomenės narių informavimą po mokinio savižudybės krizės ir jų įtraukimą į pagalbos procesą sprendžia įstaigos Krizių valdymo komanda kartu su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais).

10. Mokinio tėvams (globėjams, rūpintojams) atsisakius pagalbos mokiniui, esančiam savižudybės krizėje, gimnazijos komanda apie tokį atvejį informuoja Savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrių.

III SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

11. Visi pagalbą krizinėje situacijoje gimnazijoje teikę specialistai turi laikytis konfidencialumo, gauti ir teikti informaciją tiek, kiek būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas ir nepažeidžiant vaiko teisių ir teisėtų interesų.

12. Su šia tvarka kasmet supažindinami visi gimnazijos darbuotojai.

KRIZĖS VALDYMO EIGOS LAPAS

Įvykio pobūdis/aprašymas:

.....
.....
.....

Kas informavo:

.....

Kada:

.....

Data, laikas	Atlikti veiksmai	Veiksmus atlikęs asmuo

KRIZĖS VALDYMO GIMNAZIJOJE ATASKAITA

Traumuojantis įvykis: data, įvykio pobūdis:

.....

Informacijos apie įvykį šaltinis (kas informavo apie įvykį?)

.....

Kada ir kokias įstaigas gimnazija informavo apie įvykį:

.....

Pagalbos teikėjai:

.....

.....

Aktyvios pagalbos teikimo pradžia:.....

Aktyvios pagalbos teikimo pabaiga:.....

Pagalbos priemonės/veiksmai bendruomenei:

	Aprašymas
Informacijos apie įvykį tikslinimas, pranešimų rengimas ir platinimas, situacijos gimnazijoje įvertinimas, pirminis pagalbos gavėjų ir teikėjų nustatymas, nuolatinis situacijos stebėjimas, pagalbos priemonių tikslinimas	

Mokiniam (nurodyti pagalbos formą – individuali, grupinė, gavėjų skaičius)	
Tėvams (nurodyti pagalbos formą – individuali, grupinė, gavėjų skaičius)	
Gimnazijos kolektyvui (nurodyti pagalbos formą – individuali, grupinė, gavėjų skaičius)	
Sunkumai teikiant pagalbą	
Kita	

Rekomendacijos dėl galimų prevencijos priemonių įgyvendinimo siekiant spręsti pastebėtas rizikas pagalbos teikimo metu:

.....

.....

.....

Krizių valdymo komandos koordinatorius

(parašas)